

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21

הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום

ת"מ 175 / 21

העותרת: הרשימה החסידית חברתית אגודת ישראל

נגד

המשיבות: 1. היהדות הדתית המאוחדת ש"ס דגל התורה והשכונות
2. עיתון הד העיר היגרי יצחק

עתירה לצו מניעה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-
1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה)

בשם העותרת: עו"ד שלום פנחס וייס

בשם המשיבה 1: עו"ד ישראל באך

המשיבה 2: בעצמה

החלטה

בפניי עתירה שהוגשה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק דרכי תעמולה למתן צו האוסר על המשיבים לפרסם מודעות בעיתונות בניגוד לסעיף 10 לחוק דרכי תעמולה ולמתן צו האוסר פרסום של סקר בניגוד להוראות סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה. בליבה של העתירה מצויה מערכת הבחירות לרשויות המקומיות ובכללן לראשות העיר רחובות ומועצתה (להלן: העירייה).

א. רקע וטענות הצדדים:

1. העותרת והמשיבה 1 הן רשימות המתמודדות למועצת העירייה בבחירות הקרובות שיתקיימו ביום 30.10.2018.

2. המשיב 2 הוא עיתון שבמסגרתו פורסמה המודעה נושא העתירה (להלן: העיתון).

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

טענות העותרת

3. ביום 22.10.2018 פורסם בעיתון מודעת תעמולה הגדולה מ-40 אינץ' בניגוד להוראות סעיף 10 (ב)(1) לחוק דרכי תעמולה (להלן: המודעה).
4. בין היתר, נכללו במודעה תוצאות סקר בחירות אשר בוצע על ידי מכון סקרים בשם "ג.ב. מדגמים", מכון, אשר לא קיים. לא הופיעו בסקר מלוא הפרטים הנדרשים בהוראות סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה, וביניהם שמו של מזמין הסקר, שם הגורם שערך את הסקר, תאריך ביצוע הסקר, האוכלוסייה שמתוכה נלקח מדגם המשיבים ומרווח הטעות.
5. העותרת מבקשת להורות על הסרת המודעה מכל מדיה שהיא, לרבות בתפוצה דיגיטאלית, כמו כן נתבקשתי שאורה על צו, לאסור את הפצת המודעה בכל מדיה שהיא, לרבות ברשתות החברתיות, ולהורות על איסוף פיזי מעמדות החלוקה של העיתונים בהם מופיעה המודעה האסורה.

טענות המשיבה 1

6. המודעה נושא העתירה היא העתק של מודעה שפורסמה בעיתון "המקום רחובות" והועתקה בשלמותה לעיתון – המשיב 2 (להלן: הפרסום הראשון). משכך המודעה נושא העתירה איננה נופלת בגדר סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה, שכן העיתון הוא לא "הראשון שמשדר לציבור תוצאותיו של סקר".
7. המשיבה 1 פרסמה מודעה זהה בעיתון אחר, ואילו המשיבה 2 פרסמה את המודעה הזוהי ללא תיאום עם המשיבה 1.
8. העותרת עצמה מפרסמת פרסומים בעיתונות באותו הגודל ומפרה גם היא את הוראות החוק. כבר בעת זו אדגיש כי, אין בטענה של הפרת הדין על ידי העותרת משום טענת הגנה, ולכן אין בכוונתי להידרש אליה.

טענות המשיב 2

9. המודעה פורסמה בעיתון זה מכבר, וכי אין לו כל התנגדות להסיר את המודעות מהפרסום הדיגיטאלי של העיתון, כפי שאכן כבר ביצע, וכפי שהובהר לעותרת עובר להגשת העתירה, משכך לא ברור מדוע הוא צורף כמשיב לעתירה.
10. הטענות המפורטות בכתב העתירה מהוות הפרות של המשיבה 1, והמשיב 2 איננו אחראי על תוכן המודעות שהועברו אליו לפרסום בעיתון. על כן, מבקש המשיב 2 למחוק את העתירה נגדו ללא צו להוצאות.

תגובת העותרת לתשובות

11. המודעה לא הועתקה מעיתון אחר, אלא הובאה רק בחלקה. ציטוט מהפרסום הראשון אכן הובא במודעה, ואולם גרף ה"עוגה" המראה את חלוקת הקולות הוסף במודעה נושא העתירה ולא התפרסם קודם, מה גם שבפרסום הראשון לא נבדקה המשיבה 1, אלא נבחנה רק סיעת ש"ס, אשר קיבלה 3 מנדטים ולא 5 כפי שמופיע בגרף ה"עוגה".

ב. המסגרת הנורמטיבית:

12. סעיף 10 (ב)(1) לחוק דרכי תעמולה קובע:

"(ב) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה:
(1) מודעה לא תהא גדולה מ-40 אינץ';"

13. סעיף 16 לחוק דרכי תעמולה קובע:

"...

(ב) הראשון שמשדר לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות ומי שמשדר כאמור בתוך 24 שעות מאז שתוצאות הסקר נמסרו לציבור לראשונה, יציין בצד התוצאות את כל אלה:

- (1) שמו של הגוף שהזמין את הסקר;
- (2) שמו של הגורם שערך את הסקר;
- (3) התאריך או התקופה שבה בוצע הסקר;
- (4) האוכלוסיה שמתוכה נלקח מדגם המשיבים לסקר;
- (5) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר ומספר האנשים שהשתתפו בו בפועל;
- (6) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ג) המפרסם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות כאמור בסעיף קטן (ב), יפרט, נוסף על האמור באותו סעיף קטן, גם את השאלות שנשאלו בסקר.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), מי שמשדר או מפרסם לציבור בכתב, על תוצאות של סקר בחירות שלא מבוססות על שיטות סטטיסטיות מוכרות לעריכת סקרים, יציין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ולפיכך אי אפשר להסיק ממנו מסקנות לגבי דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור, וכן יציין את הנתונים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ב)."

ג. דיון והכרעה:

14. המשיבות, לא מצאו לנכון להשיב לעתירה לגופה, אלא ביקשו להסיט מהן את האשמה, אחת לרעותה.
15. חובתן של המשיבות נובעת במישרין מהחוק האוסר על פרסום מודעה הגדולה מ-40 אינצ', ומטיל חובות נוספות על מפרסמי סקר בחירות. היה על המשיבות, כל אחת בתחומה, לבדוק את החובות שקובע החוק, ולקיימן, כלשונן.
16. ככל שהפרסום הראשון של הסקר הפר את הוראות הדין, לא ניתן לחזור על פרסום זה פעם אחר פעם – אלא יש לתקן את הטעון תיקון, בפרסום שבא לאחרי. לא ניתן להפר את החוק פעם אחת, ולטעון כי כל פרסום עוקב אינו עומד בהוראותיו כי "אינו פרסום ראשון או פרסום ב-24 השעות שחולפות לאחרי". משהפרסום הראשון אינו כדין, הפרסומים העוקבים אחריו גם הם אינם כדין.
17. המשיבה 1 לא טרחה לתמוך דבריה בתצהיר, ולא טרחה לפרט לגבי אותו "פרסום ראשון" באיזה תאריך הוא פורסם, מי אחראי לאותו פרסום ולא צורף כל העתק מהפרסום לכתב התשובה.
18. עיינתי בתגובת העותרת, לה צורף הפרסום הראשון, ומצאתי כי בדין טענה העותרת שבמודעה אין ציטוט שלם של הפרסום הראשון, גרף ה"עוגה" הופיע לראשונה רק במודעה נושא העתירה, והוא אינו תואם לתוצאות המפורטות בפרסום הראשון.
- משכך, אני דוחה את טענות המשיבה 1 כי המודעה איננה נופלת בגדר של "פרסום ראשון" כמשמעות מונח זה בסעיף 16 לחוק דרכי תעמולה.
19. אני דוחה את טענות המשיבה 1 ביחס לגודל המודעה שכן המשיבה 1 לא הרימה את נטל ההוכחה כי המודעה פורסמה בניגוד לדעתה. לא ייתכן שעיתון פרסם מודעה ללא כל מזמין. אין בטענה זו כדי לשנות מהחלטתי ולאור מועד הבחירות הקרב ובא, אינני מורה למשיב 2 להגיב לטענה זו ואני דוחה אותה.
20. המשיבים לא מכחישים את הפרת סעיף 10 לחוק והן את הפרת סעיף 16 לחוק, אלא מבקשים להסיט את האשמה אחת לשניה.
- מאחר והמודעה מפרה את הדין אני נותן צו בגינה.
21. אם הדין אוסר על פרסום מודעה, בין בצו ובין בהוראת החוק, הרי שהוראה זו חלה כלפי כולי עלמא, ועל המשיב 2 להימנע מפרסומה, גם אם כבר עלתה על הדפוס, וגם אם המשיב 2 משמש כפלטפורמת פרסום בלבד. טוב עשה המשיב 2 שהסיר לאתגר את המודעה מהפלטפורמה הדיגיטלית.

עמוד 4 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

22. אשר על כן, אני נותן צו לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק דרכי תעמולה האוסר על המשיבים להפיץ את המודעה בכל מדיה שהיא, לרבות באמצעים דיגיטאליים. במידה ונותרו עיתונים בעמדות חלוקה שטרם הופצו לציבור, יש להסיר מהם את המודעה בטרם הפצתם לציבור.

23. לאור כל האמור לעיל אני מקבל את העתירה נגד המשיבה 1 והיא תשלם לעותרת תוך 7 ימים הוצאות בסך 5,000 ₪.

אני מוחק את העתירה נגד המשיב 2 ללא צו להוצאות.

ניתנה היום י"ט בחשוון התשע"ט (28 באוקטובר 2018)

אברהם טל

נשיא בית משפט מחוזי
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום

עמוד 5 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il